

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Murenulæ Sacræ Vestis Sponsæ Regis Æterni
Vermiculatæ Opus, De Privilegiis Ordinum Regularium**

Alviset, Virginius

Campidonæ, 1673

Caput 20. Circa Ordines.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62361)

tenet quòd sic & ad nihil obligari vi talis Professionis. Sequitur Gavant. in *enchr.*

20 *Episc. verb. monial. profess.* ubi refert ita esse decisum. Sed certè ego in contrariam mentem eo, quia Privilegium facit legè, & vim legis habet quoad privilegiatù, licèt autem communiter requiratur annus integer, ad hoc ut quis profiteatur validè, secùs tamen est de moribundis, quia Privilegium dat ipsis articulu mortis, pro legitimo termino Novitiatus, ad effectum profitendi; ergò qui sic profitemur non debet dici professus ante tempus, quia verè professus est in tempore sibi à lege constituto, seu concessio. *Confirmatur*, quia si Professio sic facta est valida, frustra exigitur alia, quod si est invalida, frustra permittitur fieri, & frustra datum fuit Privilegium. Deinde non potest dici invalida nisi ob defectum integritatis anni: at cùm tempus Novitiatus non sit nisi juris positivi, sicut Papa profanis assignavit annu integrum, ad profitendum, ita potuit pro moribundis assignare articulu mortis, cùm etiam profanis potuisset assignare, minorem ter-

21 minum, quàm unius anni. An verò sit necesse ut qui sic profitemur habeat saltè aetatem requisitam à Trident. *Callahing.* (allegato *Portel.*) *tract. 4. cap. 6. prop. 3.* & 4. dicit quòd non, etiam in Provinciis in quibus ipsum Trid. fuit receptum, quia illud quidem derogat Privilegijs, sed non juri communi quod solam pubertatis aetatem exigit in profitentibus, & sic hæc sufficit, sive pro sanis, sive pro infirmis. Verùm Pontifex expressè exigit, & supponit, in tenore Privilegij aetatem præscriptam à Trid. ad hoc ut monialis profiteri possit in articulo mortis. Et aliàs si opinio *Chass.* & *Portel.* esset vera, locu etiam haberet, in Novitiatu: & secundum eam, dicendum esset, non solum

Novitios infirmos posse profiteri ante revolutionem anni suæ probationis, sed etiam sanos: & seculo Privilegio, quod ante Tridentinum, hoc licebat de jure communi (saltem in ordinibus Monasticis) praxis tamen & usus contrarius docet etiam in Provinciis, in quibus ipsum Trident. non fuit receptum.

CAPUT XX.

Circa Ordines.

§. I.

De ipsorum Ordinum Collatione.

SUMMARIUM.

- 1 Abbates (etiam non Benedicti) possunt conferre minores Ordines suis Monachis.
- 2 Etiam Novitij.
- 4 Et Clerici subditi.
- 5 Aut alienis cum dimissorijs.
- 6 Aut alijs Regularibus.
- 7 Abbates Cisterc. possunt ordinare Diaconos.
- 8 Etiam ubi Trident. fuit receptum.
- 9 Simplex Sacerdos, ex commissione Papæ, omnes Ordines conferre & seq.

Jure communi antiquo *cap. quædam* 69. *cap. cum contingat. de ar. & qual. & Abbates de Privil. in 6.* Et novo Trident. *sess. 23. cap. 10.* Abbates Benedicti. Et S. Card. Congreg. anno 1621. die 8. declaravit. Ac post *Stell.* refert *Barb.* in notis ad idè *cap. 10. Trid.* Non Benedicti habent Privilegium conferendi primæ tonsuram, & 4. minores Ordines proprijs Monachis. *Quod Rod. 10. Reg. 23. ar. 2. Marchin. de sacr. Ord. l. p. 2. cap. 10. & Sayr. lib. 4. de censur. 13. de solis Professis volunt intelligi.* *Suar. to. 4. de Rel. libro 2. tract. 8. cap. Thom. Hurtad. to. 1. var. tract. 12. c. 1. Laym. in Theol. mor. lib. 5. tract. 9. c. 9. Arto.*

Abbat n. 6. & Dian. to. II. tract. 4. ref. 6. ad Novitios favorabiliter, & probabiliter bene dispositionem extendunt. Et ita dicitur in cap. cit. Abbates, quod non tollitur per Trident. quia Trid. non abrogat privilegia tantum, sed Privilegia tantum. De Clericis verò Sæcularibus, an possint ab alio Abbate ordinari, distinguendum inter jus antiquum, & novum Tridentini, nam jure antiquo, poterant Abbates ordinare Clericos sibi subditos, vel alienos cum dimissorijs proprii ordinarij, ut docent Armil. v. Abbas. num. 6. Angel. v. Ordo. 2. in sum. Sylv. eod. v. 3. & alij plures, apud ipsos. Jure verò novo sensus est, quia Concilium Trid. restringit hanc potestatem ad subditos ipsorum Abbatum, non quoscunque sed Regulares, unde quia quod possunt Abbates, quoad collationem Ordinum, hoc solum possunt ex Privilegio, & prout se extendit, vel restringit Privilegium, ideò attento quòd Privilegium restrictum fuit ad subditos ipsorum Regulares, dicendum est hanc tantum jam posse eos ordinare, non autem Clericos Sæculares, licet sibi subditos. Ita Nald. v. Abbas. n. 3. Campanil. in decret. Tur. can. rubr. 5. cap. 2. & Seraphin. p. decis. 987. ubi ita à Rota decisum affirmat. Unde refert Marsil. in not. ad cap. 20. Trid. cit. Quòd cum quidam Abbas Cassinensis ordinasset unum Clericum subditum S. Cardin. Congreg. declarasse eum indigere dispensatione. Addit Nald. loco supracit. ex alia declaratione ejusdem S. Congreg. nec etiam dimissorias posse dare Abbates, ejusmodi Clericos sibi subditis.

Attamen ego contrarium teneo, & posse Abbates ordinare Clericos sibi subditos. Ita Marchin. de sacr. ord. p. 1. tract. 2. cap. 10. ubi ait id eos posse etiam absq; declaratione quia Abbates habentes Cle-

ricos subditos æquiparantur Episcopis, & de hoc extat declaratio S. Card. Congreg. de anno 1572. sub die 11. April. quàm inter alios refert Margar. in suo bul. lar. const. 200. Ipsaque eadè S. Congreg. plenius informata de juribus Reverendiss. Domini mei Cassinensis, & prerogativis sui Monasterij, judicavit recedendum esse à priori decreto, ac liberam ei reliquit suorum Clericorum ordinationem. Addit Thom. Sanch. to. 2. opusc. lib. 7. cap. 1. dub. 19. posse Abbates ordinare etiam alienos Clericos cum dimissorijs sui Ordinarij etiam ubi Trident. fuit receptum. Tum quia hoc, jure antiquo illis conceditur, Concilium autem non derogat juri scripto, sed solum privilegij; tum quia conceditur illis à Concilio Generali nempe à 7. Sinodo cap. 14. de quo in cap. quoniam d. 69. non derogatur autem tam facile Concilio Generali, sed solum cum expressa specificatione, quod non fecit Tridentinum.

De Regularibus verò alterius ordinis, & non subditis Abbatibus, an possint ab eis ordinari, distinguendum est, ut de Clericis, inter jus antiquum, & novum. Nam jure antiquo poterant cum licentia sui ipsorum superioris, ut docent Gloss. cap. cit. quoniam. Host. Joan. Andr. & Dominic. de S. Gemin. cap. Abbates de privil. in 6. Armil. Graph. Sayr. Majol. Tambur. & plures alij. At jure novo, ex declaratione S. Card. Congreg. quàm refert Farinac. 4. p. decis. posth. 57. oportet, ut cum dimissorijs superioris accedat consensus Ordinarij, & ita ob dictam declarationem tenent Laym. loc. supra cit. & Cappuc. in annor. ad Casar. v. ordin. sacri Unde Marfill. in cap. 10. Trid. cit. refert quemdam Abbatem Oliveranum, fuisse à dicta S. Congr. reprehensum, quòd quosdam fratres Ordinis S. August. ordinasset, cum solis dimiss.

REGIA
 VLA RIVM
 ET
 VMENTARIA
 REGILAS
 CELLARIS
 STOUICE
 VLLI
 8

missorijis superioris illorum, & irrequilito consensu Episcopi. Et sic aliquid diversum habemus in hac materia pro Clericis Secularibus, & pro Regularibus, nā illi nullo modo possunt ordinari ab Abbatibus, ut vidimus supra, isti verò sic, modò accedat consensus Episcopi; verum quia hæc alteratio juris seu privilegij inducta est maximè per S. Congreg. quam videmus interdum variasse in suis declarationibus, ideò sicut illis non obstantibus dixi superius, posse Abbates ordinare Clericos, ita nunc ego idem dico de Regularibus, & illum consensum ordinariorum, non esse requirendum nisi de honestate, & ad pacem respectivè servandam, hoc insuper addito, quod non benè constat, an S. Congreg. habeat potestatem edendi declarationes derogativas privilegiorum, & juris scripti correctivas.

- 7 Innocent. VIII. concessit Abbati Cisterci. & quatuor ejus coabbatibus, ut ipse Cisterciensis, omnibus Ordinibus sui Monachis, coabbates verò suis proprijs, possint conferre ordinem Subdiaconatus, & diaconatus. B. quæ incipit. *Exposcit tue*. expedita an. 1489. ubi.
- 8 Nota D. Tho. in 4. d. 25. quest. 1. a. 1 ad 3. Sylv. v. ordo 3. n. 7. Covarr. 1. var. cap. 10. n. 10. Fornar. in addit. ad sum. vol. c. 5. de ord. & paucos nonnullos alios, tenere nō posse Papam hoc concedere, unde & Coninch d. 20. de sacr. ord. dub. 9. concl. 4. huic opinioni inclinatus, revocat in dubium, an verè dictus Inocent. concesserit. At tamen ejus meminere Chryf. Henriq. in comp. privil. ord. Cist. n. 12. Lamas. in meth. p. 4. c. 3. §. 5. Malach. Rosenth. in act. p. 10. recuper. mon. ord. Cist. in Hungar. p. 1. cap. 6. Cruz. in epit. privil. lib. 2. c. 8. Navarr. lib. 25. cons. 13. de privil. Major Rodriq. Isamb. Sossaius, & Marchin. de sacr. ord. tract. 1. p. 2. cap. 13. ubi dicit, se tenorem excepisse ex libro privilegiorum Cisterci. & ibi esse ordine 121. Roder. tom. 1. ubi ad longum eundem tenorem concessionis refert, & Margar. in bullar. Cassin. const. 43. ubi similiter tenorem ponit ex integro. Quin & storia de sacr. n. 235. alijs 245. & Cassin. tract. 7. c. 3. prop. 4. affirmant, se ipsa originale vidisse. Addit Tambur. in iur. abb. d. 2. q. 6. probabiliter confirmari Patribus Tridentini, de hoc privilegio & ideò nec illud eos subrogasse, sciebant potuisse Papam illud dare. de ibi ipse Marchin. supracit. Bapt. T. in instr. ordin. cap. 6. quest. 36. & in reg. S. Bened. cap. 62. n. 1626. affirmat adhuc valere, etiam in Provincijs, in quibus Trident. fuit receptum, quia non inveniuntur clausule non obstantes in locis, in quibus videtur illi derogatum quod tamè est necessarium. Ac deinde de praxi testantur Cassahing. & Crumuel supracitati. Et addunt Crumuel & Cassahing. derivari ad alios Abbates legem communicationis: quod probè dicit Rosenthal. Ex quibus omnino inferas cum Tambur. opinionem nunchi revocantis in dubium, dictum privilegium, parvi esse ponderis, cum multis, & tam gravibus Autoribus getur, & defendatur. Quantum verò ad aliam D. Tho. Resp. cum fuisse hæc materia particularem, ut in quibusdā alijs. Quin & Autor supplementi 3. p. 1. tit. ejus summæ, aliter & nobiscum tenent unde ego colligo ipsam D. Tho. tenuisse, & idem tenuisse post editos commentarios in magistr.
- Et certè quòd simplex Sacerdos, in concessionem Papæ, possit conferre ordines affirmant de Minoribus, Pallud. d. 7. quest. 4. a. 2. Steph. de Gaeta. cap. 1. in fine.

nozem...
om...
orem...
ur...
liter...
Quin...
Caff...
se...
our...
r...
priv...
alle...
d...
Bapt...
&...
5...
cijs...
quia...
tant...
derog...
Ac...
&...
Cru...
bbat...
od...
s...
onem...
difi...
cum...
ribus...
m...
isse...
quibus...
nti...
um...
o...
com...
rdos...
erre...
allod...
ra...
m...

Papæ. Nec dicas hunc modum arguendi non esse legitimum, quia præterquam quod illa particula, & expressio *Ordinarius* esset superflua in prædicto decreto (quod tamen iura abhorrent) etiam Bellarm. qui tam dilucidè omnes fidei controversias extricavit; eodem discursu usus est in lib. 4. de Rom. Pont. cap. 10. ad probandum, posse simplicem Sacerdotem, ex delegatione Papæ administrare Sacramentum confirmationis, nempe (inquit) quia idem Florent. & postea Tridentin. declaravit, Episcopum esse huius Sacramenti ministrum ordinarium; unde ille infert quod si datur ordinarius, datur etiam extraordinarius, nempe simplex sacerdos. Quod idem ego dico, de sacramento Ordinis. Neq; ego video quo fundamento dicatur posse Papam dare privilegium, ad conferendos Ordines Minores, non verò maiores, cum omnes in Sacramenti & Ordinis ratione conveniant, imprimant caracterem, habeant pro sua natura respectum ad Corpus Christi conficiendum, & locum in Hierarchia Ecclesiastica; illa verò distinctio, qua aliqui appellunt maiores, & minores, sacri vel non sacri, non sit nisi ex beneplacito Ecclesiæ.

Quin etiam Gloss. in cap. pervenit. d. 95. 13 & cap. manus d. 5. de cons. Innocent. Panor. Archid. in cap. quanto. de consuet. Angel. v. ordo 2. Lochamyer. in parochiali cap. 9. & Marchin. cit. generaliter docent posse unumquemq; cum commissione Papæ, conferre ordines quos habet Diaconus, Diaconatum, Sacerdos Sacerdotium &c. quibus ego subscribo. Et fortè illi omnes qui privilegium Innocentianum agnoscunt, & alij in superioribus citati, ideo dicunt posse Abbates, ex delegatione Papæ ordinare diaconos, nempe quia ipsi jam sunt Diaconi, attento quòd benedictio

REGIA
BIBLIOTHECA
ET
MUSEUM
HISTORICUM
ET
ARTIUM
MUSEUM
HISTORICUM
ET
ARTIUM

dictio Abbatis, nihil eis tribuat per respectum ad Ordines conferendos.

§. II.

De Ordinum receptione.

S V M M A R I V M

- 1 Regulares possunt accipere ordines, à quo Episcopo maluerint.
- 2 Super quo sunt varia declarationes.
- 3 Regulares possunt invitare ad sua monasteria, quem maluerint Episcopum à quo ordinentur.
- 4 Prælati regul. possunt dispensare cum suis in investituris.
- 5 Et ad hoc ut ascendant ad superiores, etiam si minus legitime priores susceperint.
Et in quibusdam impedimentis ibid.
- 6 Regul. poss. ut ordinari extra tempora.
- 7 Et plures sacros ordines eodem die recipere.
- 8 Regular. possunt ordinari ante aetatem, iure requisitam & 9.
- 10 Hoc privilegium revocatum putant aliqui.
- 12 Et non habere locum nisi respectu illius qui bona fide fuit ordinatus, ut cum illo dispensatur.
- 13 Sed valere in suis terminis affirmant alii.
- 14 Nullum Concilium, reuocat privilegia Cassin.
- 15 Privilegia regular. de recipiendis ordinibus, extenduntur ad novitios.

1 Clem. VII. & Paul. III. concessit Camaldul. Idem Paul. & Gregor. XIII. Societ. Iesu Eugen. IV. Alij; plures Pontifices Cassinensibus, facultatem recipiendi ordines à quocumq; maluerint Episcopo, gratiam & commun. Sedis Apost. habente. Verum S. Congreg. moderata privilegium, declaravit Regulares ordinandos, esse mittendos ad ordinarium loci, in quo habent monasterium, nisi forte ille non sit habiturus ordinationes, quo casu, hoc erit in obe-

dientialibus exprimendum. Quod decretum deinde Clem. VIII. anno 1596. die 15. Maij confirmavit, ac mandavit ab omnibus regularium Prælatibus servari, inter alios meminit Capuc. in annot. ad Clem. v. ordines sacri. Sed Bauny in pract. cap. 1. cap. 5. dicit eò non teneri regulares, quia licet sit approbatum à Papa, si tamen simpliciter Cardinalium, qui non sunt derogare privilegijs, & de facti praxi non servatur.

Eugen. IV. concessit Cassin. per B. incipit: Regularem vitam. Clem. VIII. Paul. III. Camaldul. B. quæ incipit: rioni congruit. Et Sixt. IV. Minorum oraculum ut possint vocare ad sua monasteria, quemcumq; maluerint Episcopum, à quo statutis ab Ecclesia temporibus, sui fratres ordinentur. Circa nota aliquos velle revocari Trident. cap. 5. de ref. ubi prohibentur Episcopi exercere pontificalia in alterius diocesi. Non revocari tamen affirmant B. in remiss. ad cap. 8. sess. 23. eiusd. Trident. to. 3. q. 99. reg. 24. a. primo. Et quem Passar. Quibus ego subscribo, tum alias rationes alibi dicendas, tum non exercet pontificalia in aliena diocesi qui in monasterio exempto, qualis regularium.

Clem. VIII. concessit Corgog. Ioan. Bapt. Ordin. S. Bened. in Luit. Gregor. XIII. Societ. Iesu facultatem pensandi cum suis in interstitijs, & pend. Societ. v. ordines §. 3. Porro v. Gasp. Hurt. diff. 23. de ordin. Mart. tract. 3. &c. S. tamen Cardin. Congregat. derogando privilegio declarationem interstitiorum, dicit esse regularibus, non à suo ipsorum superiore, sed ab Episcopo ordinario, qui tamen quoad causam teneatur

Superiori regulari Farinac. 4. p. de
... 284. & Peyrin. to. 1. conf. 1. Sixti IV.
... vim legis, neque hæc sufficit
... derogandum privilegio, ad quod vide
... v. verum.

Hæc III. concessit Dominican. ut
... dispensare cum suis ad
... Ordines, non ob
... dum erant adhuc in sæculo
... canonice
... Addit. Rod.
... 24. a. 2. & Mirand. in man. to. 2.
... 1. a. 2. posse item Pralatos regula
... dispensare cum suis in bigamia limi
... in vera vel in
... Epif
... circa ubi de
... pot. Præ
... dispens.

Alex. VI. concessit Cassin. & Ord. S.
... Hispania Clem. VII. & Paul. III.
... Sixti IV. & Clem. XIII. Ordini
... Hierosolimit. Idem Clem. Cong.
... Joan. Evang. Ordin. S. Bened.
... Societ. Jesu, ut ejus fra
... extra tempora, &
... tribus Do
... aut etiam Festis
... Eugen. verò IV. concessit Mo
... Bened. Monasterij Vallisoler.
... omnes sacros
... Bullar. Vallisol. B. 36.

Bullar. Callinens. conf. 106. Roder. to. 2.
... 23. c. 12. Ac rursus per motum
... Sixti V. anno 1588. editum
... Pontifex
... disposita à prædicto Trid.
... interstitia, & tempora ordi
... Regularibus,
... appositis, à quibus nemo
... virtute cujusquam pri
... etiam posito, quod

Suess. in theol mor. tract. 8. Dicentes vale
... hoc privilegium, etiam in Pro
... fuit receptum Tridenti
... nec ab illo revocari. Quin potius
... (ob subsecutas concessiones Cle
... VIII. & Gregor. XIII.) deroga
... prædictis Homobon. de
... 1. tract. 2. cap. 1. quest. 13. &
... Hieron. Rodr. in compend. qq. reg. ref. 106.
... S. Card. Congreg. sub
... Gregor. XIII. declaratum. Ac demum de
... Portel. & Diana citati.

Alex. VI. concessit Prioribus Sublac. 8
... Congreg. Cassin. Joan.
... XXIII. Carthus. Innocent. VIII. Mino
... Jul. II. Minim. Generali, ac Pro
... facultatem dispensandi cū suis,
... 22. completo,
... Sacerdotium promoveri. Bul.
... Christoph. à cap. Font.
... 14. Casar. eod. v. n.
... 22. & Gasp. Hurt. diff. 21. de sacr. ord.
... clem. general.
... antequam
... Subdiac. anno
... ad Diacon. 20. Quin etiam 9
... in sæpe memo
... Rationi congrui, concef
... licentiam recipiendi ordi
... etiam si tempus à Canonibus
... non attingant, & sic ad eo
... discretionem, & ante annum 22. suæ
... atatis.

Verum hæc privilegia revocantur à 10
... motum
... 1588. editum
... Pontifex
... disposita à prædicto Trid.
... interstitia, & tempora ordi
... Regularibus,
... appositis, à quibus nemo
... virtute cujusquam pri
... etiam posito, quod

Bb casus

REGIA
VLA RUM
ET
VENTARIA
REGILAS
CELLARIS
ISTOLICE

casus sit occultus. Et licet Pius V. restituerit regularibus, privilegia à Trid. suppressa, illa tamen restitutio, non est, nisi pro foro interiori, quæ hinc non potest servare quia quando aliquis est ordinandus, debet eius superior testari de eius ætate apud Episcopum, & sic in foro exteriori, pro quo nihil fuit restitutum à Pio.

- 11 His & alijs moti Sayr. *lib. 7. de censur. cap. 12* Marthin. *tract. 1. de sacram. ord. p. 5. cap. 2.* Hurtad. *supracit.* & alij putant omnino, cessare privilegia supra relata; & eorum usum jam esse omnino illicitum.
- 12 nili (inquit Hurt.) in hoc quòd si aliquis bona fide, fuit ordinatus, ante ætatem, poterit eius Prælati cum illo dispensare ad hoc ut ante complementum ætatis exerceat ordinem sic susceptum.
- 13 Sed Christophor. à cap. Font. *supracit.* Vasch. *to 3. in 3. par. d. 240. cap. 4.* Sà v. *religiosu.* Diana *tract. 2. dub. reg. ref. 59* Chass. & alij, quorù opinionem probabilem putat Bauny *in theol. mor. tractat. de penit. quest. 13. dub. 4.* absolute affirmant valere adhuc dicta privilegia, sine distinctione, & in suis terminis, fuisseq; reparata per supramemoratam restitutionem Pij V. Ad instantiam verò in contrarium allatam. Respondeo prælatum ordinandi debere quidem testari de eius ætate, non tamen esse opus, ut testetur, seu exprimat, an sit legitima, secundum Trident. vel secundum privilegia, & multò minus ut dispense cum ipso in ætate per respectu ad forum exteriori, quia Papa ipse censetur dispensare per privilegiu. Imò potest dici nullam hinc intervenire dispensationem, nam determinare ætatem in qua recipiantur ordines, spectat ad Papam, aut Concilium, sicut autem Concilium pro cæteris fidelibus determinavit annum 25. ad Sacerdotium, ita Papa

pro Regularibus 22. qui dum in hac ætate ordinabuntur, non dicentur uti dispensatione sed jure pro se constituto, si quidem privilegia habent vim legis respectu privilegiati. Ad motum Sixti Respond. servanda esse constituta à Trident. nisi adsint privilegia, quæ aliter permittant. Ad id verò quod dicitur non minem posse in illis dispensare. Resp. hanc clausulam intelligendam esse de panis appositis, quæ supponunt reatum qui tamen hinc non potest supponi caper privilegia excludatur. Ut interea non taceam, quod Garcias *in tract. de nef. p. 2. cap. 5. nu. 70.* & Barbof. *de pot. ep. leg. 20.* affirmant motum illum Sixti revocatum. Et secundò extare privilegium pro Castin. de quo in Bullar. *gar. const. 61.* & nos *in sect. seg. quo dicitur nulla eorum privilegia ab illi turo Concilio fore revocanda, & sic quæ admodum revocationes Trident. non efficiunt, sic nec motus Sixti respicit. Atq; hinc concludendo ego ceteram utramq; opinionem esse probabilem.*

Porro quia Novitij veniunt non solum Professorum, in favorabilibus, & ceteris eorum privilegijs gaudent, sed sicut in præced. §. dixi, eos posse à suis superioribus ordinari, ita nunc dico, posse illis recipere dimissiones & obedientias ad sacerdotium ut docent Suar. *to. 3. Rel. lib. 5. cap. 16.* Barbof. *de iur. pont. lib. cap. 27.* Tambur. *to. 2. de iur. abb. d. 2. quest. 1.* Vech. *in praxi d. 1. d. 8.* & Sanch. *in sum. 6. cap. 10.* Aut dispensationem, ad hoc extra tempora ordinentur, secundum Thom. Hurt. *to. 1. var. 12. cap. 1. ref. 32.* Ita de Soria *in epil. Sum. p. 2. tr. 1. sect. 1. d. 9.* Martin. à Sancto Ioseph. *in monit. confess. 1. lib. 1. tract. 5. de ordin. Dian. 1. tract. 4. ref. 6.* Suar. & alios. Idem per

Honor. III. concessit Dominican. ut Generalis possit dispensare cū suis qui indebitè Ordines susceperunt, ad hoc ut in eis maneat, & eos exercent. Can. nart. in summar. privil. minor.

Eugen. IV. concessit Hieronimitan. 2 ut frater qui in via confititur in aliquod impedimentū incidit, ob quod prohibetur à Divinorum participatione, possit sibi eligere Confessarium, à quo accipiat dispensationem sibi necessariam. Capuccin, in annot. ad Casar. ver. absol. ord. quo ad frat.

Item per privilegium Cassin. de quo 3 in Bullar. Margar. Regularis qui contraxit irregularitatem, exercendo ordines in loco interdicto, vel cū esset aliqua censura ligatus, potest absolvi toties quoties, circa quod vide dicta ubi de Confess. pass.

Item sicut Prælatis Regularium pos- 4 sunt cum eis dispensare in omni irregularitate, seu impedimento, per quod prohibentur ascendere ad ordines (ut ibi plenius dixi) ita à fortiori in omni eo, per quod possent prohiberi ab eorum exercitio. Ratio est, quia quando defectus est talis, ut solus Papa dispenset cum ordinando, potest Episcopus dispensare cum jam ordinato, ut docent Innocent. cap. cū de tuo de corp. vitiat. Et Angel. ac Sylv. in sum. eod. v. At quantum ad dispensationes. Eugen. IV. concessit Prælatis Cassinens. erga suos eam omnem potestatem, quam in eos haberent Episcopi, si non essent exempti const. 63. & 64. in Bullar. Margar. Et similiter Pius V. concessit Prælatis Dominican. in suos eam quam Trident. sess. 24. cap. 6. de ref. attribuit Episcopis B. quæ incipit Romani Pontificis, expedita ann. 1571. die 21. Jul.

Ex quibus collige primò quòd sicut 5 Episcopus potest declarare, an casus Bb 2 indi-

S. III.

De Ordinum Exercitio.

SUMMARIUM.

1 Prælatus Regul. potest dispensare cum eo qui indebitè ordinem aliquem suscepit, ut illum exerceat.

2 Regularis qui in via contraxit impedimentum, potest eligere confessarium, à quo dispensationem accipiat.

3 Regularis qui contraxit aliquam censuram exercendo ordines, potest in ea absolvi à suo Prælato.

4 Prælatis Regul. possunt dispensare cum suis in omni impedimento, ut ad ordines ascendant, & declarare an eorum casus indigeant dispensatione.

5 Prælatus Regul. potest dare licentiam tenendi populum in Missa.

6 In varia sententia DD.

7 Prælatus Regul. potest dispensare cum ijs, qui ad certum certos patiuntur, ut ijs non obstantibus celebrent & seq.

8 Vbi de lusco, claudio, gibboso, infami, &c.

REGIA
BIBLIOTHECA
MURANENSIS
ET
MUSEUM
REGULAS
CELLARUM
ISTOLICE
8

indigeat dispensatione, vel in dubio ipse dispensare, ut docent Innocent. & communiter alij in *cap. 1. de corp. vitiat.* Ita respectu Regularium, idem possunt eorum Prælatis, tum jure communi, quia sunt eorum Episcopi, tum per dicta privilegia Eugen. IV. & Pii V. Et ita tenent Angel. & Tabien. in *sum. v. corp. vitiat.* Et

6 secundò posse item Prælatos dispensare cum suis in diversis casibus, ut cum eo qui habet in membris aliquam disproportionem, unde generatur diffornitas. sed non adeo gravis, cum gibboso, claudo, portante pedem ligneum; carente altero oculo, vel cui membrum sive occultum, sive manifestum fuit abscissum sine sua culpa, & suspitione homicidij, vel cum calvo, ad hoc ut pileolum in altari retineat, &c. ita Angel. & Armil. v. *corpore vitiat.* Portel. v. *dispensare. numer. 5.* Roderic. to. 1. *qq. reg. 24. a. 3.* Mirand. in *man. to 2. quest. 8. a. 3.* Laym. in *theol. mor. lib. 5. tr. 5. cap. 6. n. 16.* Suar. Sà Scortia. Et alij nota tamen circa facultatem celebrandi cum pileolo. S. Cardin. Congreg. declarasse, usque tertio eam non posse dari, nisi à Sanctissimo, (etiam si infirmus, eo usus sit solum extra canonem) ut refert Barbof. de *offic. & pot. par. cap. 1. numer. 36.* & Cavant. in *rubr. missal. ad quod facit cap. nullus 57. d. 1. de consec.* Verùm, quia privilegia Regularium sunt à Papa, ideo dici debent de eius licentia portare pileolum in missa, qui sui Superioris Ad dunt primò Afor. p. 1. *inst. lib. 10. cap. 28. quest. 16.* Zerol. in *pra. v. missa.* Laym. *lib. 5. tract. 4. cap. 6.* Fagund. de *præcep. eccl. p. 1. lib. 3. cap. 21.* Bauny in *theol. mor. tract. 10. quest. 10.* Sà v. *missa* posse Episcopum non obstantibus illis declarationibus concedere usum pileoli in missa, quia esset nimis durum, pro hoc uno negotio, Sacerdotem mittere ad Sanctissimum, quæ opi-

nio & ratio, si admittatur, idem dicendū erit de Prælatis regularibus respectu suorum, & seclusis privilegijs. Ad idem secundò Scortia de *factif. miss. lib. 3. cap. 1.* Zerol. Laym. Sa. & alij *supra cit.* id licitum etiam sine dispensatione, quando necessitas est clara. Et talis necessitas est, ob senium, calvitiam, vel morbum, ait Henriq. *lib. 9. cap. 26. litt. Q.* ubi hoc citat Angel. Sylv. Tabien. & Armil. caput verò nullus *supra cit.* explicat de eo qui sine causa, & temerè tenent opusculum. Addit tertio Navar. *lib. 3. cap. 7. de cel. miss. jure communi non esse prohibitum, celebrare capite recto armis, quia ille est ornamentum capitis, ut ter ex oratione quæ dicitur in illius sumptione, atque ideo sic esse licitum celebrare, quando non subest scandalum verbi gratià in Oratorio privato.*

Quòd si hoc admittitur, forte etiam sub amictu licebit pileolum, vel aliquid retinere, fovendo capiti, eo modo quo sub alba retinentur alia vestimenta tamen Zachar. Papæ in *Con Romano Ann. 743.* celebrato prohibetur celebrare *capite velato,* quod refertur in *cap. nullus Episcopus. d. 1. consecr.* unde ego miror Navar. non fuisse ejus recordatum.

Nota secundò de gibboso quòd licet ber nō multum eminent, non est opus dispensatione unde sicut potest admitti recipiendos Ordines, ita à fortiori ad exercendos secundum Cardin. & DD. *hinc etiam. d. 49.*

Tertio. De claudo verò, sicut solum ter permittitur Ordines recipere ex juris dispositione, ita & exercere, *disciplina. cap. 4. capit. si quis. d. 55. cap. 1. de cons. Gloss. cap. cit. p. 1.* Archid. & Hofst. eodem Selua in *tract. de benef. par. 3. quest. 5.* Angel. Sylv. Armil.

Armill. v. corp. vitiati. fallit tamen, si talis
non possit se in altari sustentare sine ba-
culo. Per capit. nullus Episcopus. 56. dist. 1.
lib. 3. c. 1.
De illo autem, qui habet pedem lig-
natum, licet non possit admitti ad ordi-
nes, si tamen postea cogatur tali pede uti,
potest cum illo Episcopus dispensare, se-
cundum Angel. & Armil. supra cit. &
Sylv. cod. v. ubi ad hoc allegat Host. &
Alien. Idemque per proportionem dico
de Prælato regul. respectu sui inferioris.
Quartò. De illo qui caret, oculo Ar-
mill. in cap. si Evangelica d. 55. Armil. &
Sylv. absque discrimine arcent cum à sa-
cros Altaribus. Alij tamen magis commu-
niter, non tenent hunc rigorem, nisi re-
spectu illius, qui caret oculo sinistro, què
vocant Canonis. Imò Navarr. in man.
cap. 17. num. 199. & Portel. v. dispensare
num. 5. nec absolutè hunc condemnant,
sed volunt, ut attendatur ad indecenti-
am exhibet, dum legit in Missali ut
cum illo dispensetur, si est exigua. Sub-
scribit Auson. in sum. v. Prælati regul.
num. 17. ubi allegato Laymanno, ait dis-
pensandum esse, quando habet oculum
sanctum, ita vigorosam, ut accommo-
dati Missali possit sine notabili, & inde-
centi conversione, in illo legere, & ita
penam obtinuit, contra dispositionem
cap. citat. si Evangelica. Quòd si quis non
quidem caret oculo, sed potentiam visi-
viam habet impeditam, loquendum est
per proportionem ad prædicta, & atten-
dendum, vel quam deformitatem illa pri-
vatio pariat in ejus vultu, vel quam ipse
indecentiam exhibeat in legendo per c.
2. de corp. vitiati. Ita Navarr. num. 199. ci-
tat. & Lud. Molin. tom. 4. de iust. tr. 3.
d. 70.
Maior est difficultas de infamia, an
possit Prælati cum suo inferiori in ea

dispensare. Ad quod Respond. quòd si-
cut accessoriè Episcopus dispensat in in-
famia resultante ex delicto, à quo potest
absolvere. ut ait Gloss. cap. domino d. 50.
& cap. Euphemium §. 1. 2. q. 3. ita & Præla-
tus Regularis, unde cum possit suos ab-
solvere à quovis delicto, ita & ab omni
nota infamia. Ad quod ex abundantia
extant privilegia, de quibus suo loco, &
ita tenet Peyrin. to. 3. in privil. sui ord. mi-
nimos cap. 2. Quòd verò Roder. in to. 1. qq.
reg. 24. ar. 6. & Portel. v. dispensare. n. 6.
negativam tenent, & non posse reum dis-
pensari à suo Prælato, quando notatus est
infamia juris & legitime condemnatus,
ac præcipuè si ob crimen nefandum, ego
intelligo de quadam decentia, neq; enim
expedit dispensare, quando crimen est
adhuc nimis recens, & non bene delecta
nota ab illo contracta per penitentiam
& vitam sanctiorem &c.

CAPUT XXI.

Circa præcedentiam.

SUMMARIUM.

- 1 Circa præcedentiam oportet servare locorum
consuetudines, vel debet haberi respectus ad
prioritatem originis.
- 2 Vel ad possessionem.
- 3 Vel ad id quod fit Romæ.
- 4 Clerus Sæcularis præcedit Regulares.
- 5 Fallit in quibusdam casibus & personis.
- 6 Inter Regulares præcedunt non Mendicantes.
- 7 Et hoc titulo eos præcedunt Fulenses.
- 8 Et Sylvestrini.
- 9 Inter Ordines Mendicantes, præcedunt quatuor
antiquiores.
- 10 Et inter hos Dominicani.
- 11 In ordine sancti Francisci præcedunt, qui sunt de
Obscr.
- 12 Et Capuccini tenent novissimum locum.